

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archiepiscopo Lvndensi apostolicæ sedis Legato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

hanc pacem custodire & suarum munimine litterarum robore dignentur. Barones in super eodem modo precamur, scilicet Dominos Conum Seneschalem, Gaufridum de Villa-Harduini Marechalum, Milonem de Brabant, & omnes alios Barones, quod hanc custodian pacem, suoque ro borent sigillo, & parti obliteranti hanc pacem faventes contra nos observantem existant. Datum & recitatum apud Armiro in praesentiâ Domini Gualterij Camerarij, Nicolai Rugulufi, Theobaldi, Yvonis, Thomae, & multorum aliorum, anno Domini millesimo ducentesimo XII. anno x v. pontificatus Domini Innocentij Papæ IIII. mense Decembri, die undecima. J Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostra confirmationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c usque incursum. Datum Signia v. Kal. Octobr. pontificatus nostri anno sextodecimo.

EPISCOPO NARNIENS.

Epist. 116.
Ejusdem ferè
argumenti cū
epistola 94.

CVM excommunicatorum communio sit aliis interdicta, ipsi officia publica exercere non debent. Quocirca fraternitati tua per apostolica scripta mandamus quatenus constitutiones & sententias Narniensium judicium, quos sententia excommunicationis involvit, tam promulgatas quam promulgandas in posterum auctoritate nostra decernas irritas & inanes. Prohibemus etiam ne quis extraneus in elusionem mandati nostri apud Narniam officium judicis exercere præsumat. Porro quia fraus & dolus cuiquam patrocinari non debet, constitutiones & sententias talium inanes & irritas decerni mandamus. Tu denique, frater Episcopo, super te ipsum &c. Datum Signia vi. Non. Octobris, pontificatus nostri anno decimolexto.

PATERARCHÆ GRADENS.

Epist. 117.
Commendat
Marchionem
Eltensem.
Vide Signia
lib. 16. de regno
Ital. ad an. 1213.

CRedebamus haecen quod Paduani cives nobis & apostolicæ sedi desiderant reverentiam majorē impendere quam exhibere probentur, cum, sicut accepimus, dilectum filium nobilem virum Marchionem Eltensem nobis & Ecclesia Romanae devotum contra justitiam vehementer impugnent, cuius pater & ipse pro Ecclesiæ defensione se laboribus & periculis multis exponere minimè dubitarunt. Porro si Paduani prædicti aliquid contra præfatum Marchionem habebant, poterant faltem in hoc apostolicae sedi deferre quod illud in nostram notitiam deduxissent, ut

nos eis satisfieri faceremus, antequam contra eum, quem pro certo sciebant nos, quasi specialiter nostrum, carum & acceptum habere, cum Ecilino & aliis excommunicatis procederent nobis penitus inconsultis & quasi omnino contemptis. Quocirca fraternitatì vestrae per apostolica scripta mandamus quatenus Paduanos eosdem ut à memorati Marchionis impugnatione desistant diligenter moneas & inducas, eis ex parte nostra firmiter reprimentes quod nos ipsi faciemus satisfactiōnem impendi, cum nobis ostenderint se contra eum aliquam justam causam habere. Alioquin, ne Marchionem ipsum pro derelicto videamur habere, qui post Deum non habet alium ad quem pro iustitia consequenda in hac tempestate recurrit, tu cognita veritate Paduanos prædictos ab iusta ipsius impugnatione per censuram ecclasiasticam appellatione remota compescas. Datum Signia vi. Non. Octobr. pontificatus nostri anno sextodecimo.

ARCHIEPISCOPO LVNDENSI

apostolice sedis Legato.

QVIA circa minima & maxima frequentanter humanus deficit intellectus, prudenter est querere ubi scrupulus dubitatio occurrit. Sanè postulasti per se- dem apostolicā edoceri si Presbyteri successivè duas concubinas habentes, bigamia censeantur, ut cum eis, tamquam cum irregularibus, quoad executionem sui officij nequeas dispensare, & si Presbyterorum filii sint indifferenter ad sacros ordines promovendi, & utrum sacerdotes Suethiæ in publicis debeas tolerare conjugis, qui super hoc se afferunt cuiusdam summi Pontificis privilegio communitos. Ad quæ sic duximus respondendum, quod cum sacerdotes prædicti, sive uno sive diversis temporibus, plures habuerint concubinas, irregularitatem non incurrerint bigamiae, cum eis, tamquam simplici fornicatione notatis, quoad executionem sacerdotalis officij poteris dispensare, si vivere curaverint continenter. De Presbyterorum vero filiis tam ex decreto Urbani Papa secundi quam ex Concilio colligitur Piætavensi quod ad sacros non sunt ordines promovendi, nisi aut in ecclesiis aut in canonica regulari religiosè fuerint convertati. De Presbyteris autem Suethiæ non possumus dare responsum, nisi viderimus privilegium quod prætendunt. Quæsivisti præterea utrum in canonem incident laici sententiæ promulgatae qui sacerdotes aut alios

Cap. Presbytero-
tor. Dib. 16.
Cap. Vc filij.
De filio Presb.

Cap. Quæsivi-
to. De sent. ex-
tentia. com. in 4. collect.

II iiiij

806 *Epistolarum Innocentij III.*

clericos in manifesto furto comprehensos contrectiverint violenter, si citra violen-
tiam nequeant comprehendendi, & si clericus, quem vehementer præsumis esse fal-
sarium, ad tuam præsentiam citatus legitime venire contemnens, citra excommuni-
cationis sententiam ad judicium per violentiam trahi possit. Ad hæc taliter respon-
pondemus, quod in neutro casuum præ-
dictorum sententia excommunicationis in-
currit, dummodo mandatum interve-
niat Prælatorum quorum tales clerici sunt
jurisdictioni subjecti, cùm hoc non ipsi
laici, sed illi potius quorum auctoritate id
faciunt facere videantur, nec amplius lai-
corum violentia extendatur quam defensio
seu rebellio exegerit clericorum. Subse-
quenter etiam quæsivisti utrum monachi
omnium sanctorum privilegium bona me-
moriae E. prædecessoris tui super episcopali-
bus decimis retinendis indulxum exten-
dere valeant ad possessiones postmodum
acquisitas & in posterum acquirendas. Su-
per quo tale damus tuæ fraternitati res-
ponsum, quod si decimaru[m] illarum re-
missio facta extitit secundum canonicas
sanctiones, prædecessor tuus indefinitè
decimas episcopales monasterio remitten-
do, cùm nihil exceperit, & poterat exce-
pisse, ac in beneficiis plenissima sit inter-
pretatio adhibenda, nec debet una ea-
demque substantia diverso jure censeri, in-
tellexisse videtur non solum de decimis pos-
sessionum illius temporis, sed futuri. Sanè
quia contingit interdum quod nullo accu-
fatore publicè comparente qui matrimoniu[m]
imperat jam contractu, ad te privata quo-
rundam assertio deferit consanguinitatis vel
affinitatis impedimentum, an sub silentio
praterire, an ad denominationem jumenta-
lium, ut tuis verbis utatur, procedere
debeas, quæsivisti. Ad hoc sic breviter
respondemus, quod si personæ graves,
quibus fides sit merito adhibenda, tuæ
fraternitati denuntient quod ij qui matri-
monio sunt conjuncti se propinquitate
contingat, etiamsi nullus manifestus ap-
pareat accusator, ex tuo procedere potes
officio, ut veritate sollicitè inquisita, quod
postulaverit ordo decernas; maximè
si ex tali copula scandalum sit subortum.
Porro de nobili viro N. pro cuius dispen-
satione, indulgentia scilicet remanendi
cum ea quæ ipsum quinto gradu consan-
guinitatis contingit, à sede apostolica
obtinenda, falsa nobis causa fuerat allega-
ta, proles videlicet, cùm tamen ante dis-
pensationem obtentam unica filia, quam

habebat, viam fuerit universæ carnis in-
gressa, prout tua consultatio continebat,
dissimulare poteris ut remaneat in copula
sic contracta, cùm ex separatione, licut
a steris, grave videoas scandalum imminere.
Tu denique, frater Archiepiscope, super
te ipso. Datum Signia v. Non. Octobris,
pontificatus nostri anno sextodecimo.

*A B B A T I , P R I O R I , E T
Custodi sancti Nicolai Rigenis diocesis.*

Cum olim dilecti filii Magister & fra-
tres militia Christi de Livonia trans-
milla nobis conquestione monstrarunt
quod venerabilis frater noster Episcopus &
Præpositus Rigenes in insula quæ Holme
dicitur Ecclesiæ construi non permette-
re populo suæ partis, nec ad eam pre-
sentare plebanum, ac dictus Episcopus in
civitate Rigeni Ecclesiæ, decimas, advo-
catiam, monetam, punctiones, & ipsius
civitatis tertiam partem eos non fineret,
prout ad ipsos pertinet, possidere, contra
compositionem inter Episcopum & fratres
prædictos nobis medianibus initam ve-
niendo, eisdem Episcopo & Præposito per
apostolica scripta mandavimus ut supradic-
ta, iuxta quod in authentico de præfata
compositione confecto pleniùs continetur,
possidere permetterent fratres ipsos liberè
ac quietè, nullam eis de cetero super illis
inferentes molestiam indebitam & grava-
men, ac idem Episcopus in procurationi-
bus quas ab ipsis & eorum Ecclesiæ debet
recipere annuatim sic se modestè haberet
quod non gravaret eosdem, cùm adhuc
illorum & Ecclesiæ ipsarum sint tenues
facultates. Vobisque nihilominus dedimus
in mandatis ut si memorati Episcopus &
Præpositus mandatum apostolicum neglig-
erent adimplere, vos eos à prædictorum
fratrum super iis molestiatione indebita per
censuram ecclesiasticam appellatione re-
mota compescere curaretis. Sed miramur
quod, sicut accepimus, cùm Episcopus
& Præpositus sepedicti ab corundem fra-
trum injuriis non revocaverint manus suas,
edò fortius persequeantur eosdem quod
difficilius possunt habere recursum ad se-
dem apostolicam tam remoti, vos man-
datum nostrum exequi non curastis, ex ab-
sentiâ unius vestrum occasione dilationis
assumpta, satis siquidem frivola & inani,
cùm in litteris pro eisdem fratribus ad vos
missis contineretur exprestè quod si non
omnes iis exequendas interesse possetis,
duo vestrum ea exequi procurarent, & sic
fratres prædicti ob moræ dispendium ad

*Cap. Q[uod]a ci-
ca. De peccati-*

*Cap. Q[uod]a ci-
ca. De co[n]su-
gina. & alia.*

*Epiſt. 319.
Ut canis filii
comitifex dilin-
genter inuen-
dant.
Vide lib. 23.
epiſt. 141.*